

Nit Consell Social de la UAB: seguim per un millor 2021

L'any 2020 ens ha deixat i el seu pas serà difícilment oblidable, encara que els éssers humans tenim l'avantatge de ser més resilients del que creiem.

El canvi d'any i els bons propòsits és un dels mecanismes, ja que pensem que, amb les campanades i el raïm, tot canviarà. Potser millor així, però és irracional. Què pensaran els altres éssers del nostre planeta el calendari és diferent del nostre? Doncs diria que el mateix, però en dates diferents. És com tantes altres circumstàncies que ens envolten i influeixen que, sense estar basades en l'evidència, sinó en la història, la tradició, les emocions, les arrels o els mateixos orígens, marquen la nostra existència Qui porta la raó? *Chi ho Sapra?*

Però aquestes línies no són per parlar del 2021, sinó de la Nit de Consell Social de la UAB. Aquest any passat, com tothom, ens hem hagut de reinventar, amb un acte en *streaming* i en un format televisiu que ha estat un èxit.

L'esdeveniment que cada any realitzàvem de forma presencial, primer de la mà dels Amics de la UAB a la seu de la Casa Convalescència UAB a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau i després, ja emancipats i en solitari al recinte modernista de l'esmentat hospital, pretén ser un exemple més de la importància que ha de residir en la unió i estreta col·laboració de la UAB i la societat que ens finança i a la qual la Universitat serveix.

De fet, per a una gran majoria de persones, tant de la pròpia universitat com de fora, el Consell Social és el gran desconegut. Doncs bé, entre les moltes activitats que realitzem cada any, aquesta Nit, pretén realçar la importància de la cooperació que ha d'existir entre la societat i la universitat.

És per això que, anualment, un jurat independent, però també amb membres del propi Consell en el seu si, delibera sobre cadascuna de les candidatures presentades per a resoldre les persones premiades de l'any. La finalitat és triar persones i institucions que han ajudat a potenciar aquesta relació entre la universitat i la societat. De fet, aquest és un dels grans reptes que ens plantejem en el meu mandat, sobre com aconseguir la màxima implicació de la societat en el creixement, millora i progrés de la UAB.

És cert que aquest últim decenni ha estat molt dur a nivell de recursos per al sistema universitari català. A més, quan semblava que la crisi econòmica de l'any 2008 estava superada, l'arribada de crisis polítiques i socials culminades per la tremenda pandèmia mundial de la COVID-19, ha acabat de desbaratar tots els plans de creixement i millora que teníem previstos. Malgrat tot això, gràcies a l'esforç de tots i totes hem aconseguit pal·liar el que podria haver acabat en una situació crítica i insalvable per a la universitat. I seguim. L'entorn continua sent incert i inestable i en aquestes condicions és molt difícil gestionar, no ja el creixement i la millora, sinó mantenir-se. Malgrat tot, tancarem l'any 2020 en equilibri o gairebé, el que seria un miracle. Però serà gràcies a l'esforç de moltíssima gent, de la UAB i també de fora. La unió ens ha permès esquivar una crisi inesperada i brutal i seguim treballant intensament per pal·liar al màxim els efectes adversos, doncs que ningú oblidí que l'entorn, que és el que ens finança, està patint tant

o més que nosaltres i això és una cosa que no podem ni hem d'oblidar. Aquí apareix el factor solidari d'anada i tornada i en això estem.

Però anem als premis de l'any 2020, lliurats en el mes de desembre, i el perquè de cada un d'ells.

Comencem pel Premi Alumni UAB. Des de la fundació d'aquesta Universitat en el 1968, hi han estudiat més de 180.000 alumnes. Això, dit de forma simple, vol dir que la UAB podria tenir més de 150 mil ambaixadors pel món. Si poguéssim convèncer, per a aquest paper, a aquells que han passat per les nostres aules i ara exerceixen diferents professions i activitats en diverses institucions i geografies, el potencial Alumni UAB podria arribar a ser importantíssim per al futur de la universitat. Des del Consell Social hem treballat i seguim treballant de valent perquè algun dia la Fundació Alumni UAB sigui el més gran i més important vincle de la UAB amb el seu entorn, amb el món en general. Qui millor que aquells que han viscut la UAB en les seves múltiples facetes d'estudiants, investigadors i docents per ajudar a divulgar el que som, el que fem i com ens poden ajudar? L'any 2020, hem triat per al premi Alumni a una persona que ens va deixar aquest desafortunat any, però que va ser alumne i alumna de la UAB. Es tracta de Carlos Ruiz Zafón, l'escriptor espanyol més llegit després de Miguel de Cervantes. Permeteu-me, per la meua afició a escriure, destacar algunes frases de Zafón, ja que s'ho valen i més en aquests temps. De ben segur que les gaudireu tant com jo:

- *"Les bones paraules són bondats vanes que no exigeixen cap sacrifici i s'agraeixen molt més les bondats de fet".*
- *"Els llibres són miralls, només es veu en ells el que un porta dins".*
- *"En un univers infinit, moltes coses escapen a la raó humana".*
- *"Existim mentre algú ens recorda".*
- *"Res succeeix per casualitat, en el fons, les coses tenen el seu pla secret, encara que nosaltres no ho entenguem".*
- *"No intentis canviar el món, intenta que el món no et canviï a tu".*

El premi Universitat-Societat ha anat a parar a les mans de la neurobiòloga, investigadora i professora universitària Mara Dierssen, que ha treballat molt intensament la complexitat del cervell i és experta en aquest camp. Val la pena ressaltar algunes de les conclusions i conceptes que la Mara va compartir a la Nit del Consell Social:

- *"Els grups diversos són més creatius i capaços d'innovar".*
- *"La síndrome de Down és l'àmbit on he realitzat la meua investigació i en el qual puc seguir explorant aspectes molt innovadors i excitants".*
- *"En la recerca de l'harmonia de la igualtat en l'àmbit de la diversitat".*
- *"La màgia del cervell".*
- *"Les realitats paral·leles".*

I enllaçant amb la Mara, ens dirigim al Premi Universitat-Empresa. Aquí comptem amb una altra persona admirable, Cristóbal Colón, qui, parafrasejant a Ruiz Zafón, ha actuat al llarg de la seva vida amb "les bondats dels fets" i, d'acord amb la Mara Dierssen, ha aconseguit "amb grups diversos, la innovació"; un projecte exemplar. Cristóbal Colón, psicòleg, és fundador i president de la Fageda, un dels projectes empresarials més interessants, pedagògics i excitants que he vist en la meua vida. Recomano a tots els que pugueu, que visiteu, a prop d'Olot, l'empresa La Fageda. Només visitant-la, coneixent les seves facetes i les persones que hi treballen dia a dia, escoltant-les i

degustant els seus productes, entendreu el perquè de tot això. Algunes de les aportacions de Cristóbal Colón que val la pena compartir:

- *"La Fageda factura 23 milions d'euros, els seus productes làctics són els més venuts i el projecte està basat en la teràpia ocupacional".*
- *"La Fageda ha fabricat gairebé 100 milions d'unitats dels seus productes".*
- *"És un projecte social basat en una empresa amb una plantilla fixa de 321 persones i que de vegades arriba a més de 400. Des de 2013 La Fageda ha invertit 20 milions d'euros".*
- *"La manca de voluntat política està posant en risc l'existència dels Centres Especials de Treball (CET)".*

Finalment, a la Nit del Consell Social també s'atorga el Premi Transferència UAB. La transferència de coneixement és un àmbit de les universitats que poca gent coneix. En general, la societat té una visió simple de la universitat. És el lloc on anar o enviar als teus fills i filles a estudiar perquè es formin com a professionals i puguin garantir el seu futur. Jo afegiria que, a més, a la universitat formem persones, que és una cosa tremendament rellevant. No podem quedar-nos simplement en la part tècnica i professional. La universitat també ha exercit durant molts anys com a ascensor social per a moltes famílies que han pogut gaudir de la universitat pública per formar o formar-se millor i tenir un projecte de vida digne i satisfactori. Molt menys coneguda és la investigació, encara que en els últims temps s'ha posat de moda, malauradament, per la Covid-19. A les universitats es realitza investigació de forma molt sofisticada i en temes molt rellevants. Comporta un camí molt dur, d'enormes entrebancs, on els errors abunden més que les troballes i els èxits, tot i que, com tot a la vida, sense els errors, no s'aconseguirien objectius inimaginables. Però el més important de la investigació és que sempre redunda en favor de la societat, del món. És aquí on apareix la transferència de coneixement.

La universitat ha d'estar molt atenta al que passa al món per poder donar resposta a la demanda que constantment sorgeix i la societat reclama. També és cert que la investigació ja no es realitza només en els àmbits acadèmics i és per això que la col·laboració entre la universitat i el seu entorn és crucial. També ho és la col·laboració públicoprivada. Només així, unint forces, recursos, intel·ligència i logística, des de tots els àmbits, aquest coneixement arribarà a més persones i amb això millorarà el benestar d'un món que creix de forma exponencial.

Aquest any 2020, ha rebut el Premi Transferència UAB la Fàtima Bosch, catedràtica de Bioquímica i Biologia Molecular de la UAB i directora del Centre de Biotecnologia Animal i Teràpia Gènica (CBATEG). És una extraordinària investigadora, emprenedora i científica pionera i constitueix un clar exemple de com es pot i s'ha de transferir el coneixement a la societat. Els seus avenços en l'àmbit de la teràpia gènica en temes tan prevalents com la diabetis i l'obesitat i fins i tot l'impacte en l'envelliment, són tan rellevants que importants grups de tot el món estan establint acords de col·laboració amb la Dra. Bosch i la UAB per potenciar les seves investigacions i poder oferir a la societat solucions que millorin el benestar a la població mundial. La Dra. Bosch, en una de les seves intervencions a la Nit de Consell Social de la UAB, reflecteix de forma excel·lent l'esdevenir de l'investigador quan afirma que *"Després de molts anys d'esforços i treball de base per desenvolupar les nostres teories, hem aconseguit obrir portes que ens ofereixen un futur esperançador i excitant"*.

És així com des del Consell Social de la UAB aportem el nostre gra de sorra a una universitat com la UAB, amb moltes persones que dia a dia, ensenyant, estudiant i treballant en equip, col·laboren unides per poder oferir solucions i eines de la mà d'altres actors de la comunitat, públics i privats, per millorar el benestar del nostre planeta.

Per finalitzar vull, des d'aquestes línies, mostrar el meu agraïment a l'equip del Consell Social, encapçalat per la nostra secretària Executiva Sonia Hernández, per l'enorme esforç fet en la realització de la Nit del Consell Social; a la Facultat de Ciències de la Comunicació i a la seva Degana, Dra. Recoder, pel seu suport i el de tota la seva gent; al suport i guia impecable de la unitat de Comunicació del Parc de Recerca UAB, amb la total implicació i col·laboració altament professional del Marc Sanabria; als i les estudiants de la Facultat que van aconseguir convertir l'esdeveniment en un magnífic programa de televisió que es va transmetre via *streaming* a tota la comunitat acadèmica i més enllà. I un agraïment molt especial a les nostres dues estudiants de Ciències de la Comunicació, Carla Altadill i Anna López, que tan aviat els ho vam proposar, es van mostrar entusiasmades amb el projecte i ens van ajudar a millorar-lo i donar-li una magnífica exposició i realització amb enorme professionalitat. A elles i a tots els que ho van fer possible, mil gràcies de tot cor. Complim amb un altre dels nostres grans propòsits, utilitzar el talent de la UAB per realitzar alguna cosa "*in house*" que moltes vegades, per oblit, s'encarregava fora.

Objectiu, doncs, complert. Ara encreuem els dits, i per descomptat posem de la nostra part, perquè com més aviat millor, que no serà aviat, recuperem la normalitat i puguem tornar a comunicar-nos com abans i puguem oferir i rebre abraçades de la gent estimada. Salut per al 2021. La resta ho posarem entre totes i tots.

18 de gener de 2021